

Kako zmanjšati razlike?

V torek so obiskali trebanjsko občino Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL, Leopold Krese, predsednik republiške gospodarske zbornice, in Božo Kovač, član izvršnega odbora republiške konference SZDL.

Predstavniki gospodarskih organizacij in občinske skupščine so se pogovarjali o gospodarskih problemih občine. V uvodni besedi je goste seznanil s problemi občine Ciril Pevec, predsednik občinske skupščine, zatem pa se je razvila zanimiva razprava — katera so pota, ki vodijo do zmanjšanja razlik v razvitosti med različnimi območji Slovenije.

Leopold Krese je razložil načrt gospodarske zbornice in njene posebne službe, ki bi pomagala iskati možnosti za hitrejši napredek manj razvitih. Janez Vipotnik je poudaril pomen angažiranja lastnih sil in lastnega iska-

nja izhoda iz sedanjega položaja.

Gostje so zatem obiskali Mirno, kjer jim je o uspešnem delovanju krajevne skupnosti govoril predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Janežič. Obiskali so tudi ISKRIN obrat v Mokronogu, kjer so se seznanili s proizvodnim procesom in z načrti za povečanje zmogljivosti tega obrata.

M. LEGAN

Turizem v treh občinah

V Krškem se je danes eden sesial medobčinski koordinacijski odbor v Posavju. Za predsednika so izvolili Petra Markoviča iz Krškega, za tajnika Maksa Topliška iz Brežic. Na seji so se dogovorili, da bodo ko konca aprila izdali turistični koledar. V njem bodo navedene vse prireditve v brežiški, krški in sevniški občini. Koledar prireditev bodo dopolnili z osnovnimi podatki o turističnih zanimivostih Spodnjega Posavja. Za letos na poveljujejo tudi pripravo skupnega turističnega projekta.

ZADNJA MOŽNOST! je napisal Peter Sobar ml. iz Kočevja pod ta posnetek, ki smo mu tokrat prisodili nagrado za fotografijo tedna. Učenec je nasmejan — saj je s pravilno rešeno nalogo zadnji trenutek pred zimskimi počitnicami dokazal, da je tudi on dober računar. Na osnovni šoli v Kočevju je ob polletju izdelalo 79 odstotkov učencev.

SLOVENSKI NOVINARJI SO OBISKALI TOVARNO ZDRAVIL

KRKINA presenečenja za predstavnike tiska in RTV

Za slovenske novinarje nepričakovana novica: KRKA je prevzela vso skrb za popolno ožvitev v novomeški industriji ravnega stekla — Presenečenja nad skokovitim razvojem tovarne

Pravilno seznanjanje javnosti z delom gospodarskih organizacij je v sodobni samoupravni družbi nadvse po-

trebno in koristno. V novomeški tovarni zdravil KRKA, ki se dobro zaveda, da je eden izmed pogojev za uspešen napredek tudi upoštevanje želja, mnenj in priporočil kupcev, so prejšnji teden naredili glede gornje ugotovitve pomemben korak naprej: na pogovor o dosedanjem razvoju in delu KRKE so povabili nad 30 glavnih ter odgovornih urednikov slovenskih dnevnik, tedenskih in drugih časnikov ter revij, kot tudi novinarje Radia in TV Ljubljana in dopisnike glav-

nih listov iz Beograda ter Zagreba, ki stalno žive v Ljubljani. V knjižnici Krkinega inštituta za raziskave in razvoj jih je pozdravil generalni direktor mr. ph. Boris Andrijanič ter jim predstavil svoje vodilne sodelavce in predstavnike samoupravnih organov.

Izrpen pregled dosedanjega razvoja in dela KRKE je podal tovariš Andrijanič, kar je sledil zanimiv in razgiban pogovor novinarjev s

(Nadaljevanje na 6. str.)

DANES:

- Banjaluka v prikolicah str. 4
- Zakaj je župnik tudi režiser str. 7
- Radijski signal iz grajskega stolpa str. 9
- Caravelle pristale v Novem mestu str. 11
- Karate v Krškem str. 13
- Jasminka str. 26
- Ko bo mrtev, bo prepozno... str. 27
- in 55 malih oglasov!

DR. DANILO DOUGAN OBISKAL KOČEVJE

Turistično prebujenje

16. januarja je bil v Kočevju razgovor o turizmu, ki so se ga udeležili predstavniki občin Kočevje in Ribnica ter predstavnika Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan (predsednik) in Boris Matajč (tajnik).

Med razgovorom je dr. Danilo Dougan poudaril predvsem, da je razveseljivo, ker predlagane zamisli razvoja turizma zajemajo vse območje zahodne Dolenjske (od Skopljice do Kolpe), saj je tako mogoče uveljaviti gospodarski turizem, in ker je nosilec razvoja turizma (podjetje AVTO KOČEVJE) že izbran.

Zagotovil je tudi, da modernizacija ceste Kočevje—Brod na Kolpi mora priti v bodoči plan modernizacije cest proti Postojni in Novemu mestu. Ceste bodo za to območje sploh življenjskega pomena, ker bo železniška proga predvidoma kmalu ukonjena.

Dogovorili so se tudi za ustanovitev organizacije, morda turistične zveze, ki bo združevala turistična društva vse zahodne Dolenjske. Ta organizacija bo seveda tesno sodelovala z vsemi sosednjimi turističnimi organizacijami, zelo verjetno pa je, da se bo z eno izmed njih (morda dolenjsko turistično zvezo) tudi združila. JOŽE PRIMC

Nad 30 glavnih in odgovornih urednikov slovenskih dnevnik, tedenskih in drugih časnikov, časopisov, revij ter radia in televizije se je pretekli petek odzvalo povabilu tovarne zdravil KRKA in prišlo na ogled podjetja ter razgovor z vodilnimi delavci in predstavniki samoupravnih organov. Na sliki: zvezni ljudski poslanec in glavni urednik DELA Drago Seliger v razgovoru z generalnim direktorjem tovarne mr. ph. Borisom Andrijaničem, v sredi med njima (zadaj) Vojko Černelč, odgovorni urednik DNEVNIKA — na dvorišču tovarniških naprav v Ločni. (Foto: M. Vesel)

Še vedno o ključavnicah za avtomobile!

Predpis, ki določa, da morajo imeti osebni avtomobili od 1. januarja 1970 dalje dodatne naprave za zaklepanje, je bil sprejet oktobra 1968. Eno leto po sprejemu tega predpisa ključavnic ni mogoče dobiti in komisije za tehnični pregled vozil morajo sicer dobra vozila zavržati kot nepopolna za vožnjo. Doživeli smo celo to, da sta tovarni avtomobilov ZASTAVA in TOMOS izjavili, da svojih vozil ne bosta opremljali s takšnimi ključavnicami. Proizvajalci si torej lahko celo privoščijo, da dajo na trg nepopolna vozila.

Zahvalimo se lahko domači proizvodnji ključavnic, ki v sorazmernem dolgem roku ni bila sposobna skonstruirati in izdelati domačo napravo, ki bi bila cenena in bi zadoštila predpisu. Zahvalimo se

(Nadaljevanje na 6. str.)

Nagrada Gorjancev za prvenstvo Jugoslavije

Sportna komisija Avtomoto zveza Jugoslavije je sestavila uradni koledar tekmovalnih prireditev v avtomoto sportu za leto 1970. Prvič je uvedla tudi gorsko avtomobilsko tekmovanje za šampionat Jugoslavije. Po točkovnem načinu bo državni prvak določen po dirkah na Avalo (Srbija), Vodno (Makedonija), Sljeme (Hrvatska) in Gorjance (Slovenija). Vozili bodo v 6. razredih. Za NAGRADO GORJANCEV 1970 je v jugoslovanskem tekmovalnem koledarju določena nedelja 4. oktobra. Podrobneje bomo poročali o šampionatu po seji republiške športne komisije AMS 14. februarja, in.

Novo prikolice za Banjaluko

Novomeška Industrija motornih vozil je podpisala novo pogodbo za dobavo 180 kamping prikolic Banjaluki. Doslej je novomeška tovarna poslala v porušeno središče Bosanske krajine že 1.132 prikolic. Novo pogodbo so podpisali potem, ko so uspešno rešili problem ogrevanja v navadnih prikolicah z zavorami. V vse prikolice bodo namestili električne grelce, okna pa prevlekli s PVC listi. Doslej so tako opremlili nekaj sto prikolic, katerih stanovanjci so z grejem zadovoljni.

VREME

OD 22. JANUARJA DO 1. FEBRUARJA
Nekako do 26. januarja nestalno s pogostimi padavinami (povečini sneg) in pogostimi temperaturnimi spremembami. Po 26. januarju daljše razdobje lepega vremena z ostrejšim jutranjim mrazom, pozneje postopno topleje.
Dr. V. M.

Čas se je ustavil -

Čas na veliki uri sredi Banjaluke se je ustavil v ponedeljek, 27. oktobra lanskega leta ob 9. uri in 14 minut, tri minute po tem, ko je strahoten potres zamajal glavno mesto Bosanske krajine. Usodne naravne sile so svojo grozovito rušilno moč sicer napovedale že dan prej, načrte pa so uresničile naslednje dopoldne: Titanik, gimnazija in druge zgradbe so se podirale kot hiše iz kart, ura se je nemo nagnila s svojega vitkega podstavka... čas se je ustavil, življenje teče naprej.

Pošastno kričavi rumeni znaki, otožne možnosti rdečih križev in upajoče zelene črte na najmanj porušeni hišah opozarjajo na preteklost; posebne komisije so medtem označile vse zgradbe s številkami od ena do sedem. Sedmica pomeni: Podreti brez odlašanja!

In sedmice v Banjaluki ni malo. Koliko jih bo šele zdaj, po novem potresu zadnjega decembra, ko so se ljudje v prazničnem razpoloženju pripravljali na silvestrovanje! Iz pogovorov z ljudmi, ki hočejo delati in živeti v svoji krajski lepotici na bregovih Vrbasa, ki zdaj nemo divja

mimo mesta, je razbrati, da jih je silvestrski potres prizadel bolj kot vsi prejšnji.

Škoda je bila sicer manjša, saj je potres samo dokončal silovito rušenje prejšnjih, a psihološko je globoko vplival na zavest ljudi, ki vse dotlej niso klonili; zdaj se je v duše ljudi zajedel dvom, ki gloda in ne poneha — kdaj se bo spet treslo, zakaj ostati v mestu, kjer preži smrt? Mesto, ki je zrastle z ljudmi, mesto, ki potrebuje poštenih in pridnih rok več kot kdaj doslej v svoji skoraj poltisočletni zgodovini, lepota ob Vrbasu, mesto drevoredov — navdaja v zimski megli s tesnobnimi občutki. Življenje teče naprej, a za mnoge se je čas, kot kaže, ustavil: strokovnjaki bi radi odšli, mnogi nimajo več poguma ostati na potresnem področju.

Mesto pa bi rado strokovnjake in poziva vse Banjalučane, ki žive ali delajo kje drugje, naj pridejo nazaj pomagati; več deset gradbenih inženirjev, strojnikov, zdravnikov in drugih strokovnjakov lahko takoj dobijo zaposlitev. Več kot tisoč družin je zdaj še vedno brez primernega življenjskega prostora, njihove težave bo treba takoj urediti. Banjalučani so naročili med drugim še 305 novih kamping prikolic, od tega 180 v Novem mestu. Novomeščani, prijatelji iz tradicionalnih Zletov bratstva in enotnosti, so doslej v Banjaluko poleg denarne pomoči in pomoči v materialu poslali tudi več kot 1.000 prikolic.

Čas se je ustavil, življenje pa teče naprej: po mestu se

Se vidijo lepaki, ki vabijo na Müllerjevo predstavo Po padcu. Zal se je simbol uresničil v mestu, predstave doslej še ni bilo. Zato pa so te lepake marsikje že prelepli z drugimi: preteklo sredo je bil prvi koncertni nastop v Banjaluki, violinist Oleg Kriza in Tatjana Čekina na klavirju, moskovska umetnika sta izvajala Banjalučanom skladbe Brahmsa, Hačaturjana, Paganinija, Ravela.

Hotel Bosna ima ob vходу zlovesč rumen križ: nič več se ne bo z njegovega vrta oglašala pesem. Podrli ga bodo v najkrajšem času. V Palacu imajo od 200 sob, kolikor jih je bilo pred potresom, uporabnih komaj 19 s 43 ležišči. Vedno je vse zasedeno, najcenejša postelja veča 30 dinarjev. Depandansa na Šehitlukih ima na voljo 13 ležišč... In medtem ko nekateri stavbe rušijo, so se prav te dni vselili prvi prebivalci v nov blok, ki so ga začeli graditi še pred potresom. Življenje teče naprej — čeprav je dražje. Gospodnje trdijo, da so se cene na banjaluški tržnici v poprečju dvignile za 20 do 25 odstotkov. Nekatere trgovine prodajajo na stojnicah, na prostem. Zadnje dni so popustile vremenske nevednosti, ki so grozile Bosanski krajini: najprej so se pobesnele vode vrnile v svoja korita, pa tudi mrzaj je popustil. Življenje spet postaja znosnejše.

Mesto, ki šteje 75.000 prebivalcev, je zdaj precej bolj prazno: 8000 učencev osnovnih in srednjih šol so preselili v Sarajevo in druge bo-

Mestni vrvež — Banjaluka kaže v teh dneh običajno podobo mesta s 75.000 prebivalci, samo ruševine pričajo o hudih dogodkih (zgoraj).

Posledice — Zadnjega decembra je nov potres nadaljeval rušilno delo. Delavci te dni odstranjujejo ruševine (spodaj).

sanske kraje, v Slovenijo, Hrvatsko in Srbijo. V Banjaluki je ostalo še 30.000 dijakov in študentov. Za študente so uredili poseben center, ki ga sestavlja približno 200 kamping prikolic, zvečinoma novomeških adrij. Računajo pa že naprej: treba bo zgraditi več kot 30 novih šol, vsaka bo stala vsaj 5 milijonov dinarjev. Treba bo obnoviti industrijo, čeprav večina delovnih organizacij dela kljub naravnosti nemogočim delovnim pogojem. Od 28.000 zaposlenih Banjalučanov jih je v industriji 12.000.

Veljko Bulajić, Bosna film in Jadran film so predlagali, naj bi v mestu zgradili novo kino dvorano, ki bi se imenovala Bitka na Neretvi — čist dobiček z naših premier naj bi bil namenjen kot pomoč pri gradnji. Doslej se je od premier tega jugoslovanskega spektakla nabralo 10 starih milijonov.

Kulturno in športno življenje je v mestu precej za-

mrlo: pet amaterskih kulturnih društev se zdaj pripravljajo na nova nastope, ansambel »Bosanske krajine« pa tudi začenja s predstavami. Športniki pozimj nimajo možnosti za vadbo; mesto, ki v najkvalitetnejšem društvu Borac združuje celo vrsto ekip, ki tekmujejo v zveznih ligah, bo nedvomno doseglo slabše športne uspehe vsaj v začetku spomladanske sezone.

Čas na veliki uri se je ustavil — življenje teče naprej: pravijo, da velika večina od 450.000 prebivalcev Bosanske krajine živi in diha z mestom; a ne mečejo si peska v oči. Domala vsi enako odgovarjajo na vprašanje, koliko časa bo potrebno, da bo Banjaluka odpravila posledice trenutkov groze. »Pet let,« pravijo. Torej se bo čas v Banjaluki premaknil čez pet let. Dóblej jih bodo bodrile Titove besede: »Vsi bomo pomagali.«

Tekst: J. SPLIHAL
(Foto: M. VESEL)

Trgovina na ulici — Potres ni prizanesel trgovskim lokalom. Banjaluška tržnica je zato še bolj polna kot pred mesec (zgoraj).

Življenje gre naprej — Veliko je tistih, ki jim je potres podrli streho nad glavo. Kamping prikolice so dobrodošla zatočišča (spodaj).

Življenje teče naprej!

Zvedel sem
nekaj
novega...

FOTOREPORTAŽA
Slike in besedilo: M. VESEL

POJASNILO K SLIKAM:

1. Skozi vse oddaje Radia Sevnica vodita poslušalce napovedovalca Anica Perme in Toni Gabrič.

2. Pri pripravi programa sodeluje širši krog sevniških strokovnjakov. Dipl. inženir gozdarstva Vinko Šeško in kmetijski inženir Srečko Žvegljič sta pripravila kmetijsko oddajo.

3. Tehnik v studiu je Milan Zupanc, ki skrbi, da je program v redu posnet in posredovan poslušalcem.

4. Jelko Štojs, Milan Zupanc in Drago Lupčina ob 50-watnem oddajniku, ki so ga izdelali v Radiointistriji Zagreb.

5. in 6. Radia Sevnice ni težko najti, posebno kadar kdo govori — po domače! Program oddaj obsega vse od poročil, nasvetov, zabavne in narodne glasbe do resne operne glasbe. Za vsakogar nekaj novega...

»Zvedel sem nekaj novega...« se iz starega grajskega stolpa nad Sevnico ob sredah in nedeljah oglašja sevniška lokalna radijska postaja. Najmlajšo med 10 vrstnicami v Sloveniji smo na njenem valu 213,8 metra prvič zaslišali na zadnji dan starega leta. Radio Sevnica dela poizkusno v okviru sekcije za informiranje občanov. Ustanovitelji so občinske družbene organizacije, denar za ureditev prostorov in nakup opreme pa so prispevala tudi vsa sevniška podjetja. Postajo je spravila na noge ena izmed 26 komisij odbora za lansko proslavo ob 100-letnici sevniškega tabora: Viktor Auer, Jelko Štojs in inž. Albin Ješelnik.

Na našem širšem območju že enajsto leto dela lokalna postaja v Brežicah, medtem ko lokalni radio v Črnomlju, ki je bil ustanovljen med prvimi v Sloveniji, že skoraj dve desetletji nima svojega programa. V Sloveniji so predvidene še nove postaje v Novem mestu, Kočevju, Novi Gorici in oživitvev črnomaljske.

DRUGJE SE JE ZGODILO

Najdaljši lasje: 126 cm!

CELE TRI MESECE je tekla akcija z geslom »Iščemo žene z dolgimi lasmi«, v kateri se je prijaviło več deset deklic, deklet in žena z dolgimi lasmi — toda le 11 kandidatk je imelo pogoje, da so se pojavile na straneh našega lista. Ob koncu akcije je bila Milica Zorić z lasmi, dolgimi 126 cm, proglašena za ženo z najdaljšimi lasmi. Toda kljub temu le ne moremo trditi, da ima prav ona najdaljše lase v Subotici. — Zmagala je torej Milica Zorić, medicinska sestra (20 let) z lasmi, dolgimi 126 cm. Sledijo ji: Ružica Stojiljković (14) — 117 cm, Stanka Kopunović (23), uradnica — 115 cm, Mirjana Skenderović (12), dijakinja — 99 cm, Ziyana Grbić (17), učenka — 88 cm itd. — Zanimivo je, da je bilo tudi precej drugih kandidatk, toda njihovi lasje so bili krajši od pogoja, ki smo ga razpisali: lasje so morali biti daljši kot 70 centimetrov. Žene v Subotici so akcijo toplo pozdravile. Pokazalo se je, da imajo mnoge žene rade dolge lase, da jih vestno negujejo in hkrati tudi ljubosumno pazijo, da se jim lasje ne skrajšujejo. Večina je izjavila, da si bodo tudi vnaprej pustile rasti dolge lase.

(»SUBOTICKE NOVINE«, Subotica — 9. I. 1970)

Star je že 745 let...

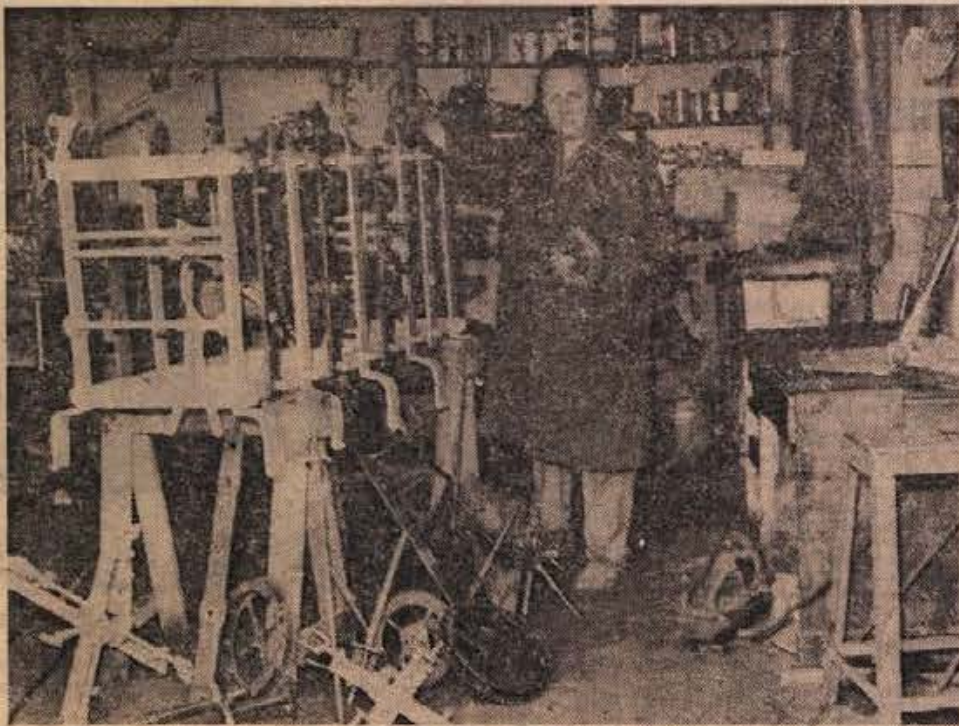
NI ŠALA, temveč živa resnica: v Bjelovaru živi najstarejši človek na svetu! Ima najmanj 745 let. To je Josip (Nikola) Doboš iz Ulice Branka Karanovića 13a. V njegovi zdravstveni knjižici namreč piše, da se je Josip Doboš rodil leta 1225, torej že v 13. stoletju! Knjižico mu je izdal Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Bjelovaru 6. januarja letos.

(»BJELOVARSKI LIST«, Bjelovar — 15. I. 1970)

V spomin očeta: zdravje sinu

V BOSANKEM BRODU so delovne organizacije pred kratkim nameravale postaviti spomenik dolgoletnemu načelniku za gospodarstvo v občini, ki je pred dvema letoma nenadoma umrl. Pokojni Stjepan Sudarević je bil izredno priljubljen in cenjen gospodarstvenik v občini, ki je z navesti in s praktičnim delom pomagala mnogim podjetjem in uslužbencem. Zda pa so nenadoma zvedeli, da je pokojnikov sin Brane bolan na srcu. Brane, ki je sicer pravnik v podjetju »Metal-emalje« v Brodu, bi moral na operacijo srca v London, ki bo stala 40.000 din. Podjetja so zbrala ta denar in ga namenila za operacijo sina priljubljenega pokojnika. Brane je medtem že odpotoval v Anglijo.

(»BRODSKI LIST«, Slavonski Brod — 9. I. 1970)

Nad sto let staro uro v ribniškem cerkvenem stolpu je pred kratkim popravil mojster Jože Rušnjak. (Foto: Mohar)

Stara ura spet kaže čas

Ribniška cerkvena ura je stara 138 let — Tudi njo je prizadela zadnja svetovna vojna

Ribnjak ima svojo znamenitost — cerkveno uro, ki je bila izdelana 1632. Ura je pravi velikan: dolga je 130 cm, visoka 80 cm in široka 50 cm. Tehta okoli 200 kg, sestavlja pa jo nad 1000 delov.

Ura je Ribničanom kazala točen čas do zavezniškega bombardiranja malo pred koncem druge svetovne vojne. Po vojni je nekaj let merila čas bolj po svoje, potem pa se je ustavila.

Sedaj ura spet gre. Mojster Jože Rušnjak je vstavil vanjo nekatere nove dele in jo temeljito obnovil. Zda se ura sama navija in kaže točen čas. Mojster Rušnjak garantira, da bo šla brez zastoja najmanj 50 let. S popravilom ure je imel veliko dela, toda bil je vztrajen. Tako cerkvena ura spet kaže čas, kot ga je pred sto in več leti.

K. ORAZEM

POZIMI KAKTUSI CVETO — nekoliko nevsakdanje, vendar že več let pri Reckovih v Partizanski ulici v Novem mestu okoli novoga leta cvetijo kaktusi. 3-letni semenjak Cooperjeve vzgoje je letos imel 65 cvetov, kar je precej nenavadno. Sredi poletja imajo kaktusi samo kakšen osamljen cvet, pozimi pa se pokažejo v vsej svoji lepoti. (Foto: S. Dokl)

Z naših vrstov

SZDL za boljši jezik

Pred leti je glavni odbor SZDL napisal javnosti pismo, v katerem se je zavzel za čistost, lepoto, domačnost slovenskega jezika in obsodil vse tiste, ki se zadržujejo za pisarniško slovenščino oziroma za tulke. Od časa, ko je pismo prišlo v javnost, pa do danes, je težko ugotoviti odmev pisma, vendar če sodimo samo po besedah, ki je bilo objavljeno v tedenskem informativnem bilteru glavnega odbora SZDL št. 36 (od 28. novembra lani), nismo prišli daleč. Tam piše takole: Socialistična zveza v težnji po nadaljnjem napredku neposredne socialistične demokracije omogoča uveljavljanje pluralizma avtentičnih interesnih grup v naši družbi. Tak interesni, socialni pluralizem ni identičen s političnim pluralizmom, kajti ta se spreminja v predstavniški pluralizem, v tem pa se politika že oddvaja od človeka in postaja monopol elite.

Kaj jim mar številka

Občinski uslužbenci v Novem mestu so bili nemalo presenečeni, ko so pri vrabanju komunalne takse za osebne avtomobile sploh ne ve za registrsko številko svojega vozila. Skada, da jih niso vprašali še za lišne številke, verjetno jih tudi ne bi vedeli.

Voda je kriva

Polepsala si se, imaš ljubčka? — sem vprašal oni dan znanke iz Dolge vasi pri Kočevju.

— Nisi uganil. Če sem lepša, sem zato, ker je naša vas dobila vodovod in se pogosteje umitam.

Tajni želodec

Na nedavnem posvetu o turizmu v Kočevju, ki so se ga udeležili tudi predstavniki ribniške občine, so med drugim predstavniki kočevske občine večkrat poudarili, da so pri turizmu nekatere zadeve popolna skrivnost.

Ko so bili udeleženci posveta pri kosilu postreženi s kostelskim želodcem, je neki radovedni Ribničan vprašal, kako je ta okusna jed pripravljena.

— Veste, to je pa poslovna skrivnost! — se je znašel Kočevjar, ki pa seveda tudi sam ni vedel, kako je želodec pripravljen.

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Zmrznilo 13 otrok

(GROZNI MRAZ) — je letos marsikako žrtev zahteval; strašna pa je vest, da je v Münichslagu na poti iz šole zmrznilo 13 otrok. Našli so jih na kupu tesno se objemajoče. Sneg in nevihta jih je na poti dobila.

(VOJNI MINISTER) — Hoče število rekrutov podvojiti. Dosedanje število bi se imelo potem zvišati za 51.550 mož. Zato pa potrebuje zopet 400 milijonov kron. Tedaj bomo še več delavnih moči iz doma dajali in povrh pa še plačevali. Le tako naprej!

(RUSIJA) — porablja prav dobro sedanji ugodni čas, ko ji ne more Anglija nasprotovati. Če traja vojska v južni Afriki še nekaj mesecev, se Rusija utrdi v Aziji, da ji ne bodo mogli Angleži nikdar več priti do živega.

(NOVO MINISTRSTVO) — Komaj smo dobili zadnje dni starega leta ministrstvo, že je odslužilo, in že se snuje drugo. Predsednik mu bo Körber, kateri ima nalogo, si tovariše izbrati. Kakor isti poročajo, zbral si je že trgovskega ministra grofa Goësa, dosedanjega namestnika v Trstu in poljedelskega ministra barona Heyna, našega deželnega predsednika.

(V AMERIKO) — se je izselilo v pretečenem letu iz okraja Črnomelj, Kočevje in Novomesto 730 oseb.

(UTOPIJA SE JE) — v Krupški vodi M. Boben z Vrtače št. 11 pri Semiču. Ko je prala čeva, se ji je najbrž svrtelo v glavi, da je padla in se zavrnila.

ranila. Prišla je ob zavest in utonila, dasi je voda na tem mestu zelo plitva. Ob treh popoldne so jo dobili v vodi; zapustila je več nedoraslih otrok. Prejšnji dan je bila pri sv. spovedi in sv. obhajilu, zato upamo, da je bila pripravljena.

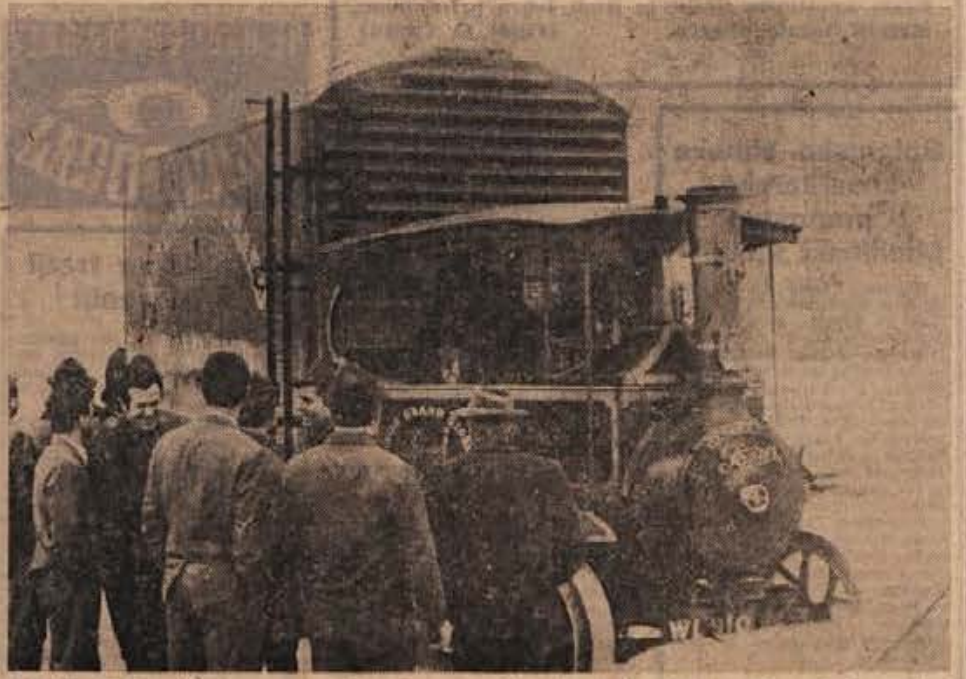
(PREMOG V ST. JANJU) — Mino la dva meseca se je izvozilo iz St. Janža 1150 meterskih centov po Dolenjski železnici na razne strane. Tudi na Sevnico ga prevažajo. Vozniki in delalci imajo za sedaj pač pičli zaslužek, ali kadar se nameravana železnična proga vsede, utegne biti boljše.

(V ŽUPNIJI AJDOVEC) — je bilo rojenih v preteklem letu 1899 vseh skupaj 37, med temi je 19 dečkov. Umrlo jih je 17, med temi 10 moških; najstarejši 85,5 leta star Oklicanih je bilo 11 parov, poročenih 7.

(G. JANKO LEBAN) — nadučitelj v Trebelnem nad Mokronogom je obhajal te dni 30 letnico svojega pisateljevanja. Začel se je bil vaditi v peresu že s 15 letom. Ta gospod se odlikuje, kakor znano, kot mladinski in vzgojeslovni pisatelj, a tudi kot pesnik.

(KOLIKO JEZIKOV) — se govori na vsem svetu? Učenjaki trdijo, da 5 tisoč narečij in 860 mej seboj popolno različnih jezikov. Govore pa v Evropi 98 različnih jezikov, v Afriki 114, v Aziji 123, v Ameriki 417 in na različnih oceanskih otokih 117. Čudno je, da na mnogih sosednih otokih popolno različno govore, in če taki prebivalci skup pridejo, se le s kazanjem sporazumejo.

IZ DOLENJSKIH NOVIC — 15. januarja 1909.

44 let stari avto na paro, s katerim potujejo štirje Angleži okoli sveta, je v treh mesecih prisopihal iz Londona na Dolenjsko. Na avtocesti ga je miličnik »poklicala« na parkirni prostor, da se je lahko razšla kolona, ki se je nabrala za hlaonom, ki potuje s hitrostjo 5 km na uro. (Foto: M. Vesel)

Letos 26 stanovanj za upokojece

Upokojeenci bodo imeli letos v Novem mestu na voljo 26 enoustanovnih stanovanj v novem upokojeenskem domu v Kandiji. Društvo upokojeencev je namenilo za to gradnjo stanovanjski prispevek od pokojnin, ki je nekaj let blokiran. 2.200.000 je v ta namen že vplačanih, stanovanja pa naj bi bila po pogodbi vseljiva 15. avgusta letos. Društvo upokojeencev rešuje stanovanjske težave svojih članov tudi z individualnimi posojili. Posameznikom, ki so lani zidali ali preurejali stanovanja, so dodelili za skupaj 800.000 din kreditov.

926 vrnjenih komunalnih taks

Uprava za dohodke novomeške občinske skupščine je do 20. januarja vrnila 926 lastnikom avtomobilov iz novomeške občine komunalne takse za 1968. in 1969. leto. Kljub temu pa lahko zapišemo, da je večina lastnikov motornih vozil le upoštevala prošnjo novomeške občinske skupščine, naj ne zahtevajo denarja, ker so ga medtem že porabili za modernizacijo cest v občini. Uprava za dohodke je namreč aprila 1968 poslala za plačilo komunalnih taks več kot 1.900 polnoletnic, še nekaj sto lastnikov motornih vozil pa je takse plačalo že prej. Zaenkrat mora uprava za dohodke rešiti še 30 prošelj lastnikov motornih vozil, ki so odrezke izgubili.

Praktični pouk v Ljubljani

Učenci oddelka tehnične šole za lesno stroko, ki obiskujejo pouk v Novem mestu, so med šolskimi počitnicami odpotovali v Ljubljano, kjer bodo opravljali praktični pouk v šolskih delavnicah na matični šoli. Podjetje Novoles, ki je ustanovitelj lesnega oddelka, se je odločilo za tako obliko praktičnega pouka zato, ker v svojih obratih ne more nuditi vsem dijakom enakega praktičnega dela in jim zagotoviti varnosti, če teče normalna proizvodnja.

Urednica Vida Trenz in tehnični urednik Slavko Homan, učenca osnovne šole »Martina Kotarja« iz Šentjerneja, pri tiskanju šolskega glasila NASA ŠOL. V ozadju je mentorica Marija Novak, ki budno spremlja delo najmlajših. Glasilo je lepo opremljeno, bogati sestavki pa pričajo o razgibani dejavnosti na šoli. (Foto: S. Dokl)

Luknje bodo zakrpali, asfaltirali pa ne bodo

Inž. Lojze Ušaj pravi, da letos ne bodo obnavljali cest vpadnic, ker nimajo denarja - Najslabša je cesta Novo mesto-Mačkovec - Zimska služba ima stalne UKV zveze, zato lahko hitro ukrepa

Ko je pred kratkim nenadna otoplitev pobrala skoraj ves sneg, so se na cestah pokazale velike razpoke. Zima je tudi na vseh asfaltiranih cestah, ki povezujejo Novo mesto z drugimi kraji, naredila precejšnje razdejanje. Vse zimske poškodbe na cestah pa še niso znane. Pri Cestnem podjetju v Novem mestu so se odločili, da bodo manjše površinske razpoke na asfaltu sproti posipali s peskom, kajti asfaltnih mešanic v takem vremenu še ne smejo uporabljati.

Skodo je zaenkrat težko oceniti. Zime še ni konec, in če bo trajala še dva meseca, kot napovedujejo meteorologi, bo na cestah še več poškodb, za njihovo popravilo pa bo potrebno veliko denarja.

Novomeško Cestno podjetje bo letos iz sredstev, ki so namenjena za tekoče vzdrževanje in so bila stalno določena še pred tremi leti, ko so bile cene nižje, krilo stroške za popravilo cest. Če bo šlo veliko denarja za popra-

vilo, bodo poletni ceste slabše vzdrževane.

Obnovo cest vpadnic v Novo mesto so vključili tudi v osnutek petletnega delovnega programa. V letošnjem letu nimajo denarja, da bi obnovili asfalt. V petletnem programu so zajeta sredstva za

Sektorski posveti

Ta teden se začne v novomeški občini sektorski posveti o delu, ki jih sklicuje predsednik občinske skupščine Franci Kuhar. Predsednik in tajniki krajevnih skupnosti, odborniki občinskega zbora, predsedniki krajevnih konferenc SZDL in drugih družbeno-političnih organizacij v krajevni skupnosti ter predstavniki delovnih organizacij se bodo na teh posvetih pogovorili o tem, kako so bili uresničeni načrti in naloge v minulem letu ter kako s poudarkom na posamezne pereče krajevne zadeve zastaviti program za 1. 1970.

redno vzdrževanje cest, za obnovo mostov, asfaltnih vozlišč in preureditev cest I. II. in III. reda. O osnutku programa bodo še razpravljali.

V zimskem času so bile ceste, za katere skrbi novomeško Cestno podjetje, hitro očiščene in tudi v najhujšem

slabem vremenu ni prihajalo do zastoja v prometu. Treba je poveljati zimsko službo, ki je pravočasno in hitro ukrepala tudi tedaj, ko je močno snežilo. Pri Cestnem podjetju trdijo, da jim je bila v veliko pomoč stalna UKV zveza s Trebnjim, Črnomljem, Kočevjem, Brezicami in Novim mestom ter radijskimi postajami v patrolnih avtomobilih. Za modernizacijo zimske službe so porabili 70.000 dinarjev.

VEČJA PROIZVODNJA IN VEČJI IZVOZ V IMV

Še uspešnejše poslovno leto

Četverna usmeritev novomeške tovarne: prikolice, kombiji, avtomobili in servisna oprema - Petino proizvodnje bodo izvozili

Novomeška Industrija motornih vozil je lansko poslovno leto zaključila s 4,5 milijona dolarjev izvoza in se v novomeški občini uvrstila na prvo mesto med tistimi izvozniki, ki prodajajo svoje izdelke izključno na zahodno tržišče. V skupnem izvoznem seštevku pa je za KRKO na drugem mestu. Letošnji proizvodni načrt je sestavljen še drznejše: računajo na 700-milijonsko proizvodnjo, izvoz pa naj bi predstavljal petino njegovega dela.

Po tem, ko so lani uresničili še četrto proizvodno dejavnost, montažo osebnih avtomobilov, bodo letos v novomeški tovarni delali kamping prikolice, kombije, osebne avtomobile in servisno opremo. Računajo, da bodo naredili več kot 1.000 prikolic na mesec. Veliko večino teh izdelkov, ki jih danes delajo že v več kot 20 različnih izvedbah, bodo prodali na zahodno tržišče, predvsem na Švedsko, kjer so podpisali petletno pogodbo. Letos bo drugo leto uresničevanja te pogodbe, po kateri bodo v petih letih v to skandinavsko državo izvozili 20.000 prikolic.

Dostavnih avtomobilov Super 1800 B, ki so na naših cestah znani pod nazivom kombi, bodo letos naredili 3.600. Domače tržišče kaže za nakup kombijev tako povpraševanje, da delajo danes že 15 različnih dostavnih avtomobilov. Austinov 1300 bodo letos sestavili več kot 6.000. Ker so predstavniki tovarne že na lanskem sejmu obljubljali, da bodo sčasoma proizvodnjo osebnih avtomobilov v sodelovanju s firmo BMC še razširili, bi morda letos lahko pričakovali iz novomeških tovarn celo kak nov izdelek, mi-

ni ali maxi na primer, za katere vlada pri nas ogromno zanimanje. Hkrati z dokaj razvejano proizvodnjo avtomobilov in prikolic pa seveda IMV skrbi tudi za čim boljšo

servisno opremo: da bi se izognila raznim nevšečnostim in obdržala sloves, ki ga s svojimi servisi uživa, je izdelava servisne opreme pomembna proizvodna postavka.

Nikoli ne bom pozabila...

Tudi Valčeka si zelo želi, da bi se kmalu vrnila v Banjaluko, kjer je imela topel dom

Valčeka Nikolič, prikupna Banjalučanka, ki je po poklicu kemijski tehnik, dela v »Novoteksu« že od srede novembra. Ko je potres skoraj popolnoma uničil tovarno viskoze in celuloze, je ostala brez dela. Potem je prišla v »Novoteks«, kjer so jo toplo sprejeli v svojo sredo.

Kako vam je všeč v Novem mestu?

»V Novoteksu sem bila na praksi pred nekaj leti, ko sem bila še dijak III. letnika tehnične šole. Novo mesto sem takrat že nekoliko spoznala. Všeč mi je, kaj bi mi ne bilo! Poleg vsega mi je Novo mesto pri sreju tudi zato, ker je moj oče, ki živi že 48 let v Mostarju, rojen na Trški gori, najini sorodniki pa živijo v Novem mestu.«

Ste po potresu že obiskali Banjaluko?

»Dvakrat sem se za dva dni vrnila v Banjaluko, kjer živi moj mož, ki je starešina JLA. Ne morem vam povedati, kako sem se počutila. Ko sem pod šotori ali v prikolicah zagledala svoje znance ter

hodu mimo znanih porušeni hiš, me je nekaj stisnilo v grlo in nisem mogla zadržati solza. Nisem dolgo živela v Banjaluki, toda to mesto sem zelo zelo ljubila.«

— Ali vam je delo v »Novoteksu« všeč?

»Zelo lepo so me sprejeli in tega ne bom nikoli pozabila. Tudi zdaj mi pri delu radi pomagajo. Spim v hotelu. Nihče ne ve, kako nepomembnega se lahko počuti človek v hotelski sobi, če je bil prej navajen na topel dom. Prava sreča je, da imam sorodnike, pri katerih prebijem ves prosti čas.«

M. PADOVAN

NOVO MESTO V PODOBI

NOVOMEŠKI BREG LETA 1885

Vse hiše na Bregu so še krite s škodlami, prav tako večja stavba, ki deloma zakriva kapiteljsko cerkev. Tu hiša je bila nekoč last geometra Škole, očeta slikarja Otona Škole in prijatelja izumitelja Josefa Resslerja, ki

mu je dokaj pogosto zahajal na obisk in bil z njim v pismenih stikih. Na skrajni levi malo pred nastankom fotografije iz nekdanjega obrambnega stolpa prezidana stanovanjska hiša prof. J. Fajdige.

Priznana tovarna pletenin RASICA iz Ljubljane je tudi letos na sejmu »Moda 70« prsenetila z modeli in izbiro barv (Foto: M. Vesel)

Mizarska delavnica
TREBNJE

proda

**stiskalnico
za furnir
na tri vretena**

Cena - ugodna.

Prednost ima družbeni sektor.

**OBRTNIK
NOVO MESTO**

potrebuje

**honorarnega
administratorja**

za štiri ure dnevno,
ostalo po dogovoru.

R A Z P I S

Občinsko sodišče
v Novem mestu

razpisuje
prosto delovno mesto

STROJEPISKE

Prosilka mora biti jugoslovanska državljanica, zdrava, polnoletna in imeti dokončano srednješolsko izobrazbo.

Zahteva se poskusna doba 1 (enega) meseca.

Dohodek po pravilniku.

Priglasitveni rok traja 15 dni po objavi tega razpisa.

Stanovanja ni.

Razpisna komisija

ZRNO DO ZRNA POGAČA,
KAMEN DO KAMNA PALAČA!

Ta pregovor lahko tudi za vas postane resnica, če boste začeli namensko varčevati pri

Dolenjski banki in hranilnici

v **NOVEM MESTU** ali njenih poslovnih enotah
v **KRŠKEM, TREBNJEM** ali **METLIKI!**

TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

NAJNOVEJŠE:

Odslej lahko dobite hranilno knjižico tudi v **KMETIJSKIH ZADRUGAH V NOVEM MESTU, ŽUŽEMBERKU, METLIKI, TREBNJEM IN V AGRO-KOMBINATU V KRŠKEM.**

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

Oglašujte
v DL!

AVTOPROMET IN TUZEMSKA SPEDICIJA

GORJANCI

NOVO MESTO - STRAŽA

sporoča naslednje spremembe na rednih avtobusnih linijah:

Od 1. februarja se bo avtobus, ki vozi iz Vinice v Novo mesto, vračal iz Novega mesta ob 14.30, in ne več ob 14.15 kot doslej. Iz Metlike bo odhajal ob 15.30, iz Črnomlja ob 15.45, v Vinice pa bo prihajal ob 16.15.

Sprememba smeri na avtobusni progi

NOVO MESTO - KRŠKO - KOSTANJEVICA

odhod:		povratek:	
Kostanjevica	6.15	Novo mesto	14.30
		— prej	14.15
Krško	6.45	Smarjeta	14.53
Leskovec	6.51	Škocjan	15.13
Drnovo (križišče)	6.56	Dobruška vas	15.18
Smednik		Smednik	15.24
(pri Luti)	7.02	Drnovo	15.30
Dobruška vas	7.08	Leskovec	15.36
Škocjan	7.16	Krško (prihod)	15.41
Šmarjeta	7.28	Krško (odhod)	17.20
Novo mesto		Kostanjevica	
(prihod)	7.56	(prihod)	17.45

VELETRGOVINA

»MERCATOR«, Ljubljana

POSLOVNA ENOTA

»STANDARD«, Novo mesto
GLAVNI TRG 3

vabl

zaradi povečanega obsega poslovanja
k sodelovanju:

- visoko kvalificirane trgovske delavce za operativno vodstvena delovna mesta
- kvalificirane trgovske delavce raznih strok
- kvalificirane gostinske delavce
- kvalificirane delavce kuharske in mesarske stroke (sekač)

Pismene ponudbe sprejema splošna služba gornjega naslova, ki daje tudi ustrezne informacije.

Na vseh delovnih mestih je uvedeno poskusno delo, ki traja 30 dni.

Vsa delovna mesta so v Novem mestu, nastop dela po dogovoru.

VOZNI RED NOVE LOKALNE PROGE: RATEŽ-NOVO MESTO-SMIHEL-LOČNA-BRŠLIN

KM	Postaja	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	Ratež »K«									14.40
3	Smolenja vas									14.47
4	Slatnik	5.05		6.15			7.35			14.50
5	Čikava	5.07		6.17			7.37			14.52
7	Zabja vas II	5.08		6.18			7.38			14.53
8	Zabja vas I	5.10		6.20			7.40			14.55
8	Kandija — hotel	5.12		6.22			7.42			14.57
10	Smihel		5.35			7.05		13.15		
11	Kandija — bolnica		5.40			7.10		13.20		
12	Smihel									
14	Novo mesto	5.15	5.45	6.25		7.15	7.45	13.25	13.50	15.00
17	Ločna		5.30		6.40			13.30		
20	Novo mesto — Petrol		5.55		6.45			13.35		
23	Bršlin	5.20	6.00	6.30	6.50	7.20	7.50	13.40	13.55	15.05

KM	Postaja	10	11	12	13	14	15	16	17
0	Ratež »K«								14.35
3	Smolenja vas								14.28
4	Slatnik		6.15			7.35			14.25
5	Čikava		6.13			7.33			14.23
7	Zabja vas II		6.12			7.32			14.22
8	Zabja vas I		6.10			7.30			14.20
8	Kandija — hotel		6.08			7.28			14.18
10	Smihel	5.35			7.05		13.15		
11	Kandija — bolnica	5.30			7.00		13.10		
12	Smihel								
14	Novo mesto	5.25	6.05		6.55	7.25	13.05	13.45	14.15
17	Ločna			6.40					
20	Novo mesto — Petrol			6.35					
23	Bršlin	5.20	6.00	6.30	6.50	7.20	13.00	13.40	14.10

Vozi samo ob delavnikih od 1. februarja do 30. aprila

